

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 021997 19 Uvp
Banjaluka, 01.04.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sudija Strahinje Ćurkovića, predsjednika vijeća, Edine Ćupeljić i Smiljane Mrše, članova vijeća, uz učešće Nataše Božić zapisničara, u upravnom sporu po tužbi T. E. AS N., T. ..., G. ..., koga zastupa punomoćnik N. M., advokat iz B., (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ... od 23.11.2017. godine tužene Vlada ..., u predmetu raskida ugovora o koncesiji za izgradnju male hidroelektrane, odlučujući o zahtjevu tužene za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 021997 18 U od 05.11.2018. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 01.04.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 021997 18 U od 05.11.2018. godine, preinačava tako da se tužba odbija kao neosnovana, te se preinačava i odluka o troškovima spora, tako da se odbija zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora.

Obrazloženje

Pobijanom presudom u stavu 1. izreke uvažanjem tužbe poništen je uvodno označeni osporeni akt, a u stavu 2. izreke naloženo je tuženoj da tužiocu nadoknadi troškove postupka u iznosu od 1.077,50 KM, u roku od 30 dana od dana dostavljanja presude, dok je u ostalom dijelu zahtjev odbijen. Osporenim aktom raskinut je Ugovor o koncesiji za izgradnju M. h. C. ... na rijeci B., broj 01-31-620/07 (ispravno 01-31-619/07) od 28.08.2007. godine, zaključen između Vlada ..., Ministarstvo ... T. E. AS N..

Uvažanje tužbe sud obrazlaže navodima da je tužena nezakonito postupila kada je raskinula Ugovor o koncesiji od 28.08.2007. godine zaključen sa tužiocem, primjenjujući odredbu člana 46. stav 1. tačka a) Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 59/13, 16/18 i 70/20, u daljem tekstu: Zakon o koncesijama), smatrajući da tužilac kao koncesionar nije ispunio ugovorene obaveze pa da su shodno navedenoj odredbi ispunjeni uslovi da se zaključen ugovor jednostrano raskine, ali da je tužena u cilju poštovanja pravila postupka, morala da primjeni član 46. stav 3. Zakona o koncesijama, odnosno nije mogla da raskine ugovor prije nego što tužioca pismenim putem upozori i odredi mu primjeren rok za izvršenje ugovorenih obaveza, koje su razlog za raskid ugovora. Tužena u osporenom aktu i navodi da tužiocu nije ostavila rok, jer s obzirom na stepen ispunjenja ugovora, koji je zaključen prije 10 godina, sa sigurnošću može konstatovati da tužilac nema mogućnosti da preuzete obaveze ispuni, ali imajući u vidu ovako jasnu odredbu zakona, kojom je upravo propisana situacija zbog koje je tužena raskinula predmetni ugovor, to je po stavu suda, osporeni akt donesen uz povredu pravila postupka, zbog čega je isti nezakonit, pa ga je valjalo poništiti.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude tužena pobija njenu zakonitost zbog povrede zakona i povrede pravila postupka koje su od uticaja na rješenje stvari. Navodi kratki istorijat postupka i ukazuje da su zaključenim ugovorom tužiocu precizno određeni rokovi za izvršavanje obaveza iz pomenutog ugovora i tuženoj data mogućnost da jednostrano raskine ugovor ukoliko tužilac ne poštuje ugovorene rokove. Tužilac nije izvršio u predviđenim rokovima svoje ugovorene obaveze, ali ni tužena svoju zakonom i ugovorom datu mogućnost za jednostrani raskid ugovora nije koristila sve do 2017. godine, svjesno ostavljajući tužiocu vremena da riješi probleme koji su doveli do zastoja u realizaciji, vjerujući u ozbiljnu namjeru tužioca da će ugovor realizovati. Dakle, tužena je prećutno održavala ugovor na snazi 10 godina. Ne spori da je tužilac od zaključivanja ugovora preduzeo pojedine ugovorne obaveze kao što su izrada plana parcelacije, UT uslova, pribavljanje vodoprivrednih smjernica i vodnih saglasnosti, ali su to radnje koje je imao obavezu da preduzme u roku od 12 mjeseci od zaključivanja ugovora, ali nije uspio kompletirati projektnu dokumentaciju ni za 10 godina od zaključivanja predmetnog ugovora. Podsjeća da je tužilac obustavio sve radnje na realizaciji ugovora zbog problema unutar privrednog društva T. E. AS N. i sudskih sporova koji su vođeni u vezi sa tim kao i zbog nedostatka finansijskih sredstava. Ovo jer je unutar koncesionara došlo do problema u odnosima između većinskih i manjinskih akcionara što je dovelo do podjele koncesionih ugovora odnosno do prenosa 3 ugovora o koncesiji uz saglasnost tužene na privredno društvo u N. osnovano od strane manjinskih akcionara. Nesporno je da je realizacija ugovora o koncesiji u zastoju od 2010. godine, da je zbog toga tužena pretrpila štetu, ali je i ostavila dodatno vrijeme tužiocu da obezbijedi uslove za realizaciju ovog ugovora. Sve do 2013. godine tužena je čekala da tužilac riješi probleme, pa je više puta održavala sastanke sa tužiocem na kojima je razmatrano izvršenje ugovora o koncesiji, a posljednji sastanak održan je 15.02.2013. godine kada je tužena i naglasila da neće preduzimati dalje aktivnosti dok tužilac ne dostavi prijedlog rješenja za nastavak realizacije ugovora kao i finansiranja daljih aktivnosti. Dakle, već na tom sastanku tužiocu je ostavljen naknadni rok za rješavanje i izvršavanje ugovora. Slijedom navedenog smatra da bi primjena odredbe člana 46. stav 3. Zakona o koncesijama imala smisla da je neposredno nakon isticanja pomenutih pojedinačnih rokova odlučeno da se raskine predmetni ugovor, pa bi u toj situaciji bilo primjereno da se tužilac upozori i da mu se ostavi dodatni rok za izvršavanje konkretne preduzete obaveze. Međutim ostavljanje dodatnog roka za izvršenje kod dugogodišnjeg pasivnog ponašanja tužioca nije ni osnovano, a ni svrsishodno pa se postavlja pitanje koji bi to naknadni rok mogao da bude a da dovede do realizacije ugovora s obzirom na sve navedene okolnosti. Dakle u konkretnom slučaju tužiocu je prećutno ostavljen dodatni rok i vrijeme da riješi probleme koji su doveli do zastoja u izvršenju ugovora a što se ogleda u činjenici da je tužena pokrenula aktivnosti vezane za raskid ugovora tek u 2017. godini. Prema tome, bez obzira na stepen ispunjenja ugovora o koncesiji te kod činjenice da koncesionar nije obezbijedio finansijska sredstva za realizaciju koncesije sa sigurnošću se može konstatovati da tužilac nema mogućnosti da preuzete obaveze ispuni ni u naknadno ostavljenom roku. Posebno jer tužilac nije realizovao ni prvu fazu iz ugovora, a za posljednje 4 godine nije izvršio niti jednu ugovornu obavezu. Tužilac u tužbi navodi okolnosti koje ne mogu biti osnov za drugačije odlučivanje u ovoj upravnoj stvari pa smatra da pobijana presuda nije pravilna ni zakonita. Predlaže da se zahtjev usvoji, pobijana presuda preinači tako da se tužba odbije kao neosnovana.

Tužilac nije dao odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Predmet ove upravne stvari je raskid Ugovora o koncesiji za izgradnju M. h. C. ... na rijeci B., od 28.08.2007. godine, zaključen između Vlada ..., Ministarstvo i T. E. AS N.. Ugovor je raskinut s obzirom da koncesionar nije postupio i nije ispunio obaveze navedene u ugovoru odnosno nije pribavio svu neophodnu dokumentaciju u roku od 12 mjeseci, nije izgradio mini hidroelektranu u roku od 24 mjeseca ni stavio je u probni rad u naredna 3 mjeseca, a nije ni otpočeo komercijalni rad iste u roku od 39 mjeseci od zaključivanja ugovora, pa je kod činjenice da to nije učinio ni nakon proteka roka od 10 godina od zaključenja Ugovora o koncesiji, a posebno jer nije obnovio garanciju za izvođenje ni obezbijedio finansijska sredstva, a ni pribavio potrebne saglasnosti i odobrenja zaključeno da je održavanje ugovora izgubilo svoj cilj. Takođe je u skladu sa nadležnostima iz člana 53. stav 1. tačka 3) Zakona o koncesijama i člana 54., 55. i 56. Ugovora o koncesiji Komisija za koncesije Republike Srpske u više navrata vršila provjeru i nadzor nad radom tužioca (koncesionara) pa u izvještaju o radu Komisije za koncesije za period od 01.01.2016. do 31.12.2016. godine Komisija je konstatovala da su urbanistička saglasnost i ekološka dozvola istekle a da koncesionar nije dostavio dokaz da je obezbijedio finansijska sredstva za realizaciju koncesije, pa da su se ispunili uslovi da se zaključen ugovor o koncesiji raskine jednostrano zbog neispunjenja saglasno članu 124. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 29/78-57/89 i „Službeni glasnik RS“ broj: 17/93-74/04).

Među strankama u ovoj upravnoj stvari spornim se ukazalo da li su se ispunili uslovi, da se navedeni ugovor jednostrano raskine prije nego se upozori tužilac i prije nego mu se ostavi naknadni primjeren rok za izvršenje ugovornih obaveza koje su razlog za raskid Ugovora o koncesiji.

Odredbom člana 46. stav 1. tačka a) Zakona o koncesijama, u vezi sa odredbom člana 124. Zakona o obligacionim odnosima, regulisan je postupak raskida ugovora od strane jedne ugovorne strane. U konkretnom slučaju ovdje koncudenta, jer druga ugovorna strana, ovdje koncesionar, nije izvršila svoju ugovornu obavezu, odnosno svoje ugovorne obaveze u roku koji je dogovoren. Ti rokovi određeni su odredbom člana 14. Ugovora od 28.08.2007. godine prema kojem se tužilac kao koncesionar obavezao da će izgradnju i komercijalni rad mini hidroelektrane izvršiti u rokovima i to: izrada i dostavljanje koncudentu revidovane studije o ekonomskoj opravdanosti i projektne dokumentacije-12 mjeseci, izgradnja mini hidroelektrane -24 mjeseca, ispitivanje i probni rad-3 mjeseca, a rokovi se računaju od dana zaključivanja ugovora, te se koncesionar obavezao da će mini hidroelektranu pustiti u komercijalni rad u roku od 39 mjeseci računajući od dana zaključivanja ovog ugovora.

Kako iz spisa proizilazi, a tužena i navodi u osporenom aktu, da tužilac kao koncesionar nije pribavio svu neophodnu dokumentaciju u roku 12 mjeseci, nije izgradio mini hidroelektranu u roku od 24 mjeseca i stavio je u probni rad u naredna 3 mjeseca, niti otpočeo komercijalni rad iste u roku od 39 mjeseci od dana zaključivanja ugovora, a niti je ti učinio do dana donošenja osporenog akta, to su se i po ocjeni ovog suda ispunili uslovi za jednostrani raskid ovog ugovora od strane tužene kao koncudenta. Takođe nije bilo osnova za ostavljanje naknadnog roka iz odredba člana 46. stav 3. Zakona o koncesijama, na koju se poziva nižestepeni sud, u kojem bi tužiocu bilo omogućeno izvršenje ugovornih obaveza, a sve s obzirom na dužinu vremena proteklog od dana zaključenja ugovora, činjenicu da tužilac nije od 2010. godine preduzimao radnje u cilju izvršenja ugovora, a nije obezbijedio ni finansijska sredstva za ispunjenje svojih ugovorenih obaveza. Tužena je na sastanku održanom 15.02.2013. godine, posljednjem u nizu sastanaka održanih u cilju dogovora oko realizacije ugovora, naložila tužiocu da dostavi prijedlog rješenja za nastavak realizacije ugovora kao i finansiranja daljih aktivnosti, kao i da neće preduzimati nikakve radnje dok tužilac ne postupi po nalogu.

Dakle, tužiocu je na tom sastanku ostavljen naknadni rok i tužilac je sa istim upoznat, pa se taj postupak može upodobiti sa postupanjem iz odredbe člana 46. stav 3. Zakona o koncesijama. Tužilac ni u narednom periodu od četiri godine do raskida ugovora, nije postupio po nalogu sa tog sastanka, pa nije bilo mjesta ni osnova za ponovno ostavljanje naknadnog roka, na kojem pogrešno insistira nižestepeni sud.

Tužilac ne nudi neke dokaze iz kojih proizlazi da postoji mogućnost realizacije ugovora u nekom primjerenom roku, već se poziva na pojedinačnu dokumentaciju koju je nesporno pribavio po zaključenju ugovora i u međuvremenu, što ne može biti od uticaja na drugačije rješavanje predmetne upravne stvari i upravnog spora, jer je to sve dokumentacija koju je bio dužan pribaviti u roku od 12 mjeseci od dana zaključenja ugovora.

Iz iznijetih razloga, ovaj sud nalazi da su pobijanom presudom ostvareni razlozi iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tuženog uvažava na način određen u izreci ove presude na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. toga zakona, jer nisu ostvareni razlozi iz člana 10. ZUS za poništenje osporenog akta.

Shodno navedenom tužilac nema pravo na naknadu troškova upravnog spora, pa se preinačava i odluka o troškovima postupka, tako da se zahtjev odbija kao neosnovan, na osnovu odredbe člana 49. i 49. a) ZUS, u vezi sa odredbom člana 397. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03-61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić